

N:o 22.

Ank. till Riksd. kansli den 16 april 1909, kl. 2 e. m.

*Andra Kammarens Fjärde Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 5,
i anledning af herr Lindleys motion n:o 195 om skrifvelse
till Kungl. Maj:t angående vidsträcktare användande af
lägre tjänstemän och betjante vid tullverket i högre be-
fattningar.*

Uti en inom Andra Kammarerna väckt motion har herr *Lindley* hemställt, »att Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhåller, att den kommitté, som af Kungl. Maj:t tillsatts för granskning af tullverkets stater, måtte anbefallas att äfven fästa sin uppmärksamhet vid huruvida icke vid tullverket lägre tjänstemän och betjante i större utsträckning, än hvad hittills varit fallet, kunna användas i anställningar, som nu besättas med tjänstemän af högre rang, och därigenom inbespara användandet af öfverkvalificerad arbetskraft.

Till stöd för denna sin hemställan har motionären anført följande.

»Vid behandlingen af 7:de hufvudtiteln i 1908 års statsverksproposition — tullstaten — fästes undertecknads uppmärksamhet vid den mängd af nya tjänstemän, som af tullverket begärdes att blifva uppförda å ordinarie stat. Sammanlagdt 97 befattningar och af dessa icke mindre än 50 tjänstemän i högre befattningar; 1 förste kontrollör, 16 kontrollörer

Bih. till Riksd. Prot. 1909. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 21 Häft. (N:o 22). 1

i andra lönegraden, 22 kammarskrifvare i tredje lönegraden, 4 kammarskrifvare i andra lönegraden, 7 kammarskrifvare i första lönegraden samt 6 uppsyningsmän och 41 vaktmästare i första, andra och tredje lönegraderna. Disproportionen i behovet af högre och lägre tjänsteinnehafvare är särdeles iögonfallande.

Vid närmare granskning af tullverkets stater under de senaste 10 åren framträder med full tydlighet, att här föreligger en allmän tendens att utöka antalet högre tjänstebefattningar.

Af bifogade tabell (bilaga A) framgår, att de högre tjänstemannaposterna ha under 10-årsperioden 1898—1908 stigit:

i Stockholm.

Kontrollörer	från 9 till 28 st. = 311 %.
Kammarskrifvare	från 22 till 67 st. = 304 %.
Vaktmästare	från 88 till 142 st. = 161 %.

i Göteborg.

Kontrollörer	från 7 till 24 st. = 342 %.
Kammarskrifvare	från 22 till 40 st. = 181 %.
Vaktmästare	från 81 till 131 st. = 161 %.

(Vaktmästarekårens ökningsprocent minskas, om man medräknar roddarne såsom vaktmästare 1898; dessa hafva nämligen nu borttagits).

Af samma tabell framgår äfven, att dessa tjänstetillsättningar ha synnerligast ägt rum under senare delen af denna 10-årsperiod. Tullverkets matriklar för åren 1898, 1904 och 1908 visa samtidigt, till jämförelse, följande siffror:

Uppbörd:

	1897	1903	1907
Stockholm	16,541,186	20,737,412	21,960,434
Göteborg	9,542,694	10,490,169	11,928,367
Hela riket	43,755,017	57,036,606	60,689,768

Omkostnader:

	1897	1903	1907
	2,700,170	3,486,359	4,495,483
Omkostnader %	5,9	5,9	7,2

Procentstegringen i tullverkets omkostnader under den senare tidsperioden torde nog till en stor del få tillskrifvas de efter år 1903 inträdande löneförhöjningarna, men en betydande del måste dock påföras ofvan påpekade tendens att tillsätta högre tjänstemän för att utföra det arbete, som förut handhafs af lägre tjänstemän och betjänte.

I motiveringarna till framställningarna för inrättandet af dylika nya tjänstebefattningar har det som oftast anförts sådana skäl som: »... måste det nämligen anses mindre lämpligt, att föreståndarebefattningen vid (ifrågavarande) expedition fortfarande som hittills anförts åt en tjänsteman af endast kontrollörs grad.» Efter det framställningen bifallits har förutvarande kontrollör fått en högre titel och åtföljande löneförhöjning samt därigenom ökad kompetens att sköta sitt ansvarsfulla ämbete. Man torde icke förvånas, att den misstanken vinner insteg, att dessa tjänstetillsättningar till stor del äro tillkomna för att möjliggöra en snabbare befordran, med ty åtföljande löneförhöjningar. Misstankarna i detta hänseende styrktes åtskilligt genom ett samtal, som undertecknad förlidet år hade med tulldirektören i Göteborg och hvari ifrågavarande person betonade, att han ansåg ett dylikt förfaringsätt fullt legitimt och korrekt.

Utan att här vilja ingå på principerna vid ett sådant befordringsätt, måste jag dock bemärka, att dess tillämpning synes ha gått ut på att endast bereda befordringsmöjligheter åt de högre tjänstemännen, under det de lägre tjänstemännen eller betjänte hela lifvet igenom äro hänvisade att stanna vid en grad, utan någon nämnvärd utsikt till befordran. Det är därför ingen dag för tidigt, att en undersökning verkställes om, huruvida icke åt lämpliga personer inom tullverkets betjänte kunna anförts ansvarsfullare poster, än de nu bekläda och därigenom bereda dessa grupper större befordringsmöjligheter samt åt statsverket afsevärda besparingar.

Som ytterligare stöd för denna motion torde påpekas, att Kungl. Maj:t nu uppdragit åt en för ändamålet tillsatt kommitté att granska tullverkets stater, och torde det därför vara synnerligen lämpligt, att äfven dessa ofvan anförda synpunkter därvid måtte tagas under ompröfning.

Bilaga A.

Den ordinarie personalen inom tullverkets lokalafdelningar i Stockholm och Göteborg. — *Ej byråerna i Stockholm.*

Stockholm:

Befattning	Tullkam- mare			Tullupp- börds- kontor			Konfiska- tions- och kassörs- kontor			Packhus- inspek- tionen, den tull- behand- lande myn- digheten			Neder- lags- kontoret			Tullbevak- ningsinspek- tionen, den godsbeva- kande apparaten		
	98	04	08	98	04	08	98	04	08	98	04	08	98	04	08	98	04	08
Öfverinspektör	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	1	1	1
Tullförvaltare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	—	—	—
Uppbörds-kassör.....	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Öfverkontrollör.....	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—
1:ste kontrollör.....	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2	3	—	—	—	—	—	—
2:dre »	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kontrollör	1	1	4	—	—	—	—	—	—	5	10	14	1	2	1	1	1	3
Bevakningskontrollör ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Kammarskrifvare	8	10	18	1	1	2	—	1	1	9	16	39	3	3	6	1	1	1
Biträdande kammar- skrifvare.....	2	2	2	—	—	—	1	—	—	5	5	5	2	2	—	—	—	—
Öfveruppsyningsmän ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3	3	—
Uppsyningsmän	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	7	7	9
Vaktmästare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	13	24	—	—	—	80	90	118
Kammarvaktmästare...	1	3	3	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1
Roddare.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	8	—

Göteborg:

Tulldirektör	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Öfverinspektör	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	1	1	1
Tullförvaltare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—
1:ste kontrollör.....	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2	2	—	—	—	—	—	—
2:dre »	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bevakningskontrollör ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Kontrollör	1	1	4	—	—	1	—	—	—	3	6	11	—	—	1	1	1	—
Öfveruppsyningsmän ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3	3	—
Kammarskrifvare	9	11	13	1	1	—	—	1	1	9	18	22	2	2	2	1	1	1
Biträdande kammar- skrifvare.....	2	2	2	—	—	—	1	—	—	2	2	2	1	1	—	—	—	—
Uppsyningsmän	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	4	4	8
Vaktmästare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	5	8	1	1	1	76	86	122
Kammarvaktmästare...	1	2	2	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
Roddare.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	12	—

Den af motionären omnämnda kommittéen utgöres af inom Kungl. Finansdepartementet den 23 sept. 1908 tillkallade sakkunniga, nämligen: ledamoten af Riksdagens Första Kammare v. konsul O. Trapp, ledamoten af Riksdagens Andra Kammare landtbrukaren K. Karlsson i Mo samt 1:e kontrollören E. Kock, hvilka jämte generaltulldirektören äga att inkomma med förslag till revision af tullutskottets stater.

Med anledning af i motionen lämnade sifferuppgifter, som visade det anmärkningsvärda förhållandet, att antalet kontrollörs- och kammarskrifvarebefattningar mellan 1897 och 1907 ökats i stor utsträckning i jämförelse med vaktmästarejänsterna, allt under det att tulluppbörden ej stigit med mer än 16,9 mill. kr., anhöll utskottet om kungl. generaltullstyrelsens uttalande i frågan. Generaltullstyrelsens svar är af följande lydelse.

*Utskottets
yttrande.*

»I skrifvelse till kungl. generaltullstyrelsen den 18 dennes hafven I, med anledning af en af herr C. G. Lindley inom Riksdagens Andra Kam-mare väckt och till Eder remitterad motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående vidsträcktare användande af lägre tjänstemän och betjante vid tullverket i högre beställningar, anhållit om upplysningar i följande hän-seenden, nämligen:

1:o huruvida de i motionen lämnade uppgifter om stegringen af an-talet tjänster äfvensom om uppbördens belopp vore riktiga;

2:o därest så vore förhållandet, hvilka de orsaker vore, som föranledt, att antalet högre tjänstemannabefattningar behöft ökas i så jämförelsevis stark proportion; och

3:o huruvida och i hvad mån en del af de göromål, som för närva-rande ålåge tjänstemännen, vore af beskaffenhet att kunna utföras af be-tjante eller af tjänstemän i lägre grad än nu vore fallet.

Med anledning häraf får styrelsen äran anföra följande.

Vid granskning af uppgifterna i den i motionen åberopade tabell och i de därpå grundade uträkningarna har befunnits, att dessa uppgifter icke till alla delar öfverensstämma med verkliga förhållandena enligt de för tullverket fastställda stater. På grund häraf öfverlämnas bifogade tablå, utvisande en jämförelse mellan antalet befattningshafvare vid de olika tull-afdelningarna i Stockholm och i Göteborg under åren 1899, 1905 och

1909. Härjämte har styrelsen velat för underlättande af ett riktigt bedömande af motionens förutsättningar i allmänhet lämna Eder fullständiga uppgifter angående samtliga under ifrågavarande tidsperiod tillkomna nya tjänster och uppbörden för hvarje år, och har styrelsen i sådant hänseende låtit utarbета och bifogar härmed två tablåer, utvisande den ena storleken af tullverkets personal under hvart och ett af åren 1897—1909 och den andra debiterade beloppet af tullmedel samt fyr- och båkmedel m. fl. afgifter åren 1897—1908. För att icke tablåerna öfver personalen skola blifva missvisande, måste emellertid följande omständigheter beaktas, nämligen:

dels att af de i staten för år 1905 nyuppförda tjänstemannabefattningarna 27 tillkommit i utbyte emot samtidigt indragna befattningar i betjäntgrad — öfveruppsyningsmans- och uppsyningsmanstjänster — hvilka, på grund af beskaffenheten af de med desamma förenade göromål innehafts af personer med tjänstemannakompetens, och att på grund häraf dessa 27 befattningar således i själfva verket *icke böra medräknas* bland öfriga nya tjänster;

dels ock att efter genomförandet af nyssnämnda förändring styrelsen med högst få undantag tillämpadt den praxis, att de i staten kvarstående betjäntbefattningarna af nyss angifna slag förbehållits betjante, och att således befodringsutsikterna för betjante ökats, då icke, såsom förut ofta skett, dessa befattningar blifvit besatta med tjänstemän.

Ett *allmänt* angifvande i öfrigt af orsakerna, hvarför de nya tjänsterna varit behöfliga i just den inbördes proportion, som förenämnda tablå utvisar, torde svårligen kunna ske, utan får styrelsen angående skälen för de respektive tjänsternas inrättande hänvisa till hvad i de särskilda fallen af styrelsen i sådant afseende anförts, hvilka skäl återfinnas i statsverkspropositionerna. Såsom bidragande orsaker till ett jämförelsevis större behov af nya befattningar i tjänstemannagrad än i betjäntgrad torde dock kunna angifvas, att de under senare åren nytillkomna bestämmelserna rörande uppbörd och redovisning af sockerskatt och särskildt de föreskrifter angående mera detaljerade statistiska uppgifter, som införts genom den af Kungl. Maj:t den 14 december 1906 fastställda statistiska varuförteckning, i ganska väsentlig grad ökat tjänstemännens arbete, under det att i fråga om de betjante åliggande göromålen härigenom icke åstadkommits någon som helst ökning.

Hvad slutligen beträffar den under 3:o framställda frågan, anser styrelsen sig icke lämpligen kunna nu göra något definitivt uttalande angående det ämne, som i denna fråga afses. De göromål, hvilka åligga tull-

verkets funktionärer, bestämmas nämligen af tullverkets tjänstgöringsreglemente, och nu gällande reglemente, hvilket är af så gammal datum som den 1 oktober 1831, torde inom kort komma att ersättas af ett nytt, hvars bestämmelser tydligen måste få afgörande betydelse för frågan om arbetsfördelningen inom tullverket. Visserligen har ett af särskilde delegerade utarbetadt förslag till nytt sådant reglemente nyligen inkommit till styrelsen, men styrelsen har ännu icke hunnit vidtaga andra än förberedande åtgärder för dess behandling. Styrelsen vill emellertid icke underlåta att i detta sammanhang upplysa, att styrelsen hittills städse sökt konsekvent tillämpa den allmänna principen, att de göromål, hvilka på grund af sin beskaffenhet tillhöra tjänsteman, icke böra utan i alldeles särskilda undantagsfall uppdragas åt betjante. Såsom exempel på dylika undantagsfall kan här angifvas, att vid gränsstationerna å gränsen mot Norge tullbehandlingen af de varor, hvilka öfver stationen införas från Norge, är öfverlämnad åt de egentligen för bevakningstjänst afsedde gränsridare, som af styrelsen förordnats såsom gränsstationsföreståndare. Denna anordning har sin grund däri, att varuinförseln i dessa trakter är jämförelsevis obetydlig och omfattar företrädesvis till lifsförnödenheter hänförliga varuslag, hvilka i allmänhet ej vålla större svårigheter vid tullbehandlingen. Ett ytterligare exempel i antydnda hänseende är, att styrelsen medgifvit, att, därest för vägning af spannmål och annat gröfre gods tillgång till extra ordinarie tjänstemän skulle saknas, tullförvaltning må uppdraga åt betjante, som förvaltningen anser därtill lämpliga, att under tjänstemans öfverinseende förätta sagda bestyr. Stockholm den 22 mars 1909.

Efter nådigste förordnande:

Gustaf Bergenstjerna.

Jacob von Saltza. »

Tablå,
utvisande storleken af tullverkets personal under hvart och ett af
åren 1897—1909.

År	Tjänstemän												Betjante												År						
	Tulldirektör ¹⁾	Kustbevakningschef	Öfverinspektör	Tullförvaltare	Packhusinspektör	Tullbevakningsinspektör	Tullkassör	Öfverkontrollör	Kontrollör	Gränsbevakningschef ²⁾	Tullfiskal	Kustchef	Kammarskrifvare	Inspektör	Tullexpeditiönsföreståndare ³⁾	Öfveruppsyningsman	Gränsöfveruppsyningsman	Kustsergeant ⁴⁾	Jaktuppsyningsman	Kustbevakningsförförman	Uppsyningsman	Gränsuppsyningsman	Kustuppsyningsman	Gränsridare		Kustvakt	Vaktmästare	Kammarvaktmästare	Roddare	Kustroddare	Jakthåtsman
1897	1	1	4	57	1	1	1	—	34	1	3	4	51	8	15	38	—	32	12	—	58	—	3	20	116	432	6	59	244	31	1897
1898	1	1	4	57	1	1	1	—	34	1	3	4	66	7	15	38	—	32	12	—	59	—	3	20	116	435	6	59	244	31	1898
1899	1	1	4	57	1	1	1	—	34	1	3	4	68	6	15	37	—	32	12	—	64	—	3	63	116	437	6	59	244	31	1899
1900	1	1	4	57	1	1	1	—	37	1	3	4	74	6	11	37	—	32	12	—	64	—	4	63	116	453	6	63	244	31	1900
1901	1	1	4	57	1	1	1	—	37	1	3	4	74	6	11	37	—	32	12	—	64	—	4	63	116	453	6	63	244	31	1901
1902	1	1	4	57	1	1	1	—	37	1	3	4	74	6	11	37	—	32	12	—	64	—	4	63	116	453	6	63	244	31	1902
1903	1	1	4	57	1	1	1	—	37	1	3	4	74	6	11	37	—	32	12	—	64	—	4	63	116	453	6	63	244	31	1903
1904	1	1	4	57	1	1	1	—	37	1	3	4	74	6	11	37	—	32	12	—	64	—	4	63	116	453	6	63	244	31	1904
1905	2	2	6	59	—	—	—	19	45	1	4	—	141	9	10	8	1	—	40	1	75	4	64	128	37	504	10	53	261	—	1905
1906	2	2	6	59	—	—	—	19	45	1	4	—	141	9	10	8	1	—	40	1	75	4	64	128	37	504	10	53	261	—	1906
1907	2	2	6	59	—	—	—	19	57	1	4	—	180	10	10	8	1	—	40	1	75	4	64	135	37	524	11	53	264	—	1907
1908	2	2	6	59	—	—	—	20	64	1	4	—	182	10	10	8	1	—	41	1	75	4	65	141	37	616	11	—	267	—	1908
1909	2	2	6	59	—	—	—	20	81	1	4	—	214	10	10	8	1	—	41	1	81	4	65	141	37	657	11	—	267	—	1909

¹⁾ Till tulldirektör förordnas någon bland föreståndarne vid de i Göteborg eller Malmö befintliga tullafdelningar, med bibehållande af egen tjänstbefattning, för en tid af fem år i sänder.

²⁾ Före år 1905 benämnd »bevakningskontrollör».

³⁾ Före år 1905 benämnd »tullkammareföreståndare».

⁴⁾ Efter år 1904 = »jaktuppsyningsman».

Tablå,

utvisande debiterade beloppen af tullmedel, fyr- och båkmedel, skogsvårdsafgifter samt sockerskatt åren 1897—1908.

År	Tullmedel		Fyr- och båkmedel		Skogsvårdsafgifter ¹		Sockerskatt ²	
	kronor	öre	kronor	öre	kronor	öre	kronor	öre
1897	43,720,993	88	1,701,202	48	—	—	—	—
1898	52,211,884	97	1,695,557	96	—	—	—	—
1899	60,366,952	90	1,791,808	27	—	—	—	—
1900	57,731,763	71	1,766,110	02	—	—	—	—
1901	49,684,861	02	1,684,055	92	—	—	—	—
1902	55,859,716	93	1,750,042	65	—	—	—	—
1903	57,036,606	32	1,819,021	51	—	—	—	—
1904	60,178,775	78	1,765,397	24	—	—	—	—
1905	60,368,150	99	1,730,474	08	676,610	77	—	—
1906	60,396,022	10	1,763,541	69	710,528	38	21,656	18
1907	60,689,768	30	1,818,319	42	682,054	17	96,496	94
1908	58,014,057	57	1,887,754	84	652,732	07	373,614	87

¹ Skogsvårdsafgifter hafva först från och med år 1905 af tullverket redovisats,

² Sockerskatt har först från och med den 1 september 1906 af tullverket redovisats.

Tablå,
utvisande en jämförelse mellan antalet befattningshafvare vid de olika tullafdelningarna i Stockholm och i Göteborg under åren 1899, 1905 och 1909.

	S t o c k h o l m										G ö t e b o r g														
	Tull-kamma- ren		Tull- upp- börds- kon- toret		Kon- fisks o. kassörs- kon- toret		Pack- husin- spek- tionen		Neder- lags- kon- toret		Tull- bevak- nings- inspek- tionen		Tull- kamma- ren		Tull- upp- börds- kon- toret		Kon- fisks o. kassörs- kon- toret		Pack- husin- spek- tionen		Neder- lags- kon- toret		Tull- bevak- nings- inspek- tionen		
	1899 års stat	1905 års stat	1899 års stat	1905 års stat	1899 års stat	1905 års stat	1899 års stat	1905 års stat	1899 års stat	1905 års stat	1899 års stat	1905 års stat	1899 års stat	1905 års stat	1899 års stat	1905 års stat	1899 års stat	1905 års stat	1899 års stat	1905 års stat	1899 års stat	1905 års stat	1899 års stat	1905 års stat	1899 års stat
1 Öfverinspektorer ...	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2 Tullförvaltare	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3 Öfverkontrollörer ..	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4 Chefs-kontrollörer ..	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5 Förste kontrollörer	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6 Andre kontrollörer	2	4	5	5	11	16	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7 Kontrollörer	4	5	5	11	16	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8 Kontrollör och upp- börds-kassör	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9 Bevaktningsskontrol- lörer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 Kammarshafvare ..	8	9	17	1	2	2	1	1	9	17	39	3	3	6	1	1	1	1	9	18	22	2	2	1	1
11 Bitr. kammarshafvare	2	2	2	2	5	5	5	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
12 Öfveruppsynings- män	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13 Uppsyningsmän ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14 Vaktmästare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15 Kammarvaktmäst.	1	3	3	8	14	24	—	—	8	14	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
16 Roddare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹ Å indragingsstat fr. o. m. ¹/₁ 1905. (Tjänsten indrogs den ²⁷/₄ 1908.)

Partiellt sammandrag.

	Stockholm		Göteborg	
	Antal enligt:			
	1899 års stat	1909 års stat	1899 års stat	1909 års stat
<i>Öfverkontrollörer, Chefskontrollörer, Förste och Andre Kontrollörer, Kontrollörer, Uppbörds-kassör och Bevakningskontrollörer</i>	11	32	7	25
<i>Kammarskrifvare</i>	22	66	22	39
<i>Vaktmästare</i>	88	142	80	131

Af skrifvelsen framgår, att kungl. generaltullstyrelsen i det väsentliga bekräftar motionärens uppgifter, men på samma gång uttalas, att såsom bidragande orsak till ett jämförelsevis större behof af nya befattningar i tjänstemannagrad än i betjäntegrad kunde angifvas, att de under senare år tillkomna bestämmelserna om uppbörd och redovisning af sockerskatt samt föreskrifterna om varustatistik betydligt ökat tjänstemännens arbete. Samtidigt meddelas, att förslag till omarbetning af tullverkets 78 år gamla tjänstgöringsreglemente föreligger till behandling inom generaltullstyrelsen. Under sådana förhållanden är det af särskild betydelse, att de af motionären framhållna synpunkterna vinna beaktande. Han afser *dels* att få till stånd en utredning, om ej en lämpligare arbetsfördelning kunde åvägbringas, hvarigenom betjante kunde öfvertaga mindre maktpåliggande tjänstemannaförrättningar, *dels* att få utrönt, om ej betjante kunde på lämpligt sätt vinna befodringsmöjlighet till de lägre tjänstemannagrader.

Enligt utskottets mening är det en af statsmakternas viktigaste uppgifter att åstadkomma en god ekonomisk hushållning med det dyrbaraste nationen äger — dess folkmaterial. Häri innebäres bland annat att inhämtad utbildning användes på sådana platser, där den kan bli fullt utnyttjad, hvarigenom användandet af öfverkvalificerad arbetskraft undviks, samt att dugande förmågor släppas fram till ansvarsfullare platser utan hinder af social eller ekonomisk art. Särskildt vid löneregleringar och organisationsförändringar är det af vikt, att uppmärksamheten fästes på denna sak. På grund häraf har utskottet ansett sig böra tillstyrka den

af motionären gjorda framställningen, och utskottet gör det så mycket hellre, som någon ny kommitté ej behöfver tillsättas för ändamålet.

Utskottet har visserligen ej kunnat bilda sig någon bestämd föreställning, om det är möjligt att åstadkomma hvad motionären åsyftar, men anser likväl sannolikt, att så kan vara förhållandet. Till stöd för denna uppfattning vill utskottet erinra om att kungl. generaltullstyrelsen i sin svarsskrifvelse ej ställer sig alldeles afvisande härtill, och genom cirkulärskrifvelse den 15 april 1907 har styrelsen redan sökt verkställa en lämpligare arbetsfördelning mellan tjänstemän och betjante. Däri uttalas »att, därest för vägning af spannmål och annat gröfre gods tillgång till e. o. tjänstemän skulle saknas, tullförvaltning må uppdraga åt betjante, som förvaltningen anser därtill lämpliga, att under tjänstemans öfverinseende förrätta sagda bestyr». I Stockholm förrättas också alla vägningar på kaj af järnbalkar och spannmål m. m. af betjante. Inom packhuset lära de äfven bruka sortera godset vid vågarna och verkställa utlämning af tullfritt gods. I Göteborg utföra vaktmästarna däremot ej dylikt arbete. Å mindre tullstationer har det händt, att betjante på tillförordnande fått sköta öfverordnade platser och därvid behandlat gods i packhuset och fört journaler m. m. Möjligen skulle enklare journalisering och skrifgöromål i packhus och tullkammare kunna skötas af vaktmästare. En utredning skulle i så fall visa, att vissa arbeten, som tjänstemän nu utföra, kunde öfverlätas på betjante, eller att dessa kunde befordras till sådana befattningar, där arbetet är af enklare beskaffenhet, men likväl på grund af sin art — kontrollgöromål eller dylikt — kräfver tjänstemannaställning af den, som utför detsamma.

På grund af hvad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att Andra Kammaren ville för sin del besluta, att Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att de inom kungl. finansdepartementet den 23 september 1908 tillkallade sakkunnige må anbefallas att fästa sin uppmärksamhet på, om ej vid tullverket lägre tjänstemän och betjante, i större utsträckning än nu, skulle kunna användas i enklare uppdrag, som utföras af deras öfverordnade, samt utreda, huruvida det vore möjligt och lämpligt att till tjänstemannagrad uppflytta framstående betjante för bestridande af vissa befattningar.

Stockholm den 16 april 1909.

På utskottets vägnar:

GUST. SANDSTRÖM.